

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Energiecluster Hessenpoort
Portefeuillehouder	-	A. Schuurman (wethouder)
Eenheid	-	Ruimtelijke Ontwikkeling
Contactpersoon	-	Thijs Mosterman
Contactgegevens	-	t.mosterman@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

28 september 2021
25 oktober 2021

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van de plannen van de gemeente Zwolle voor het energiecluster Hessenpoort. Als bijlage de reactie van het college op de plannen.

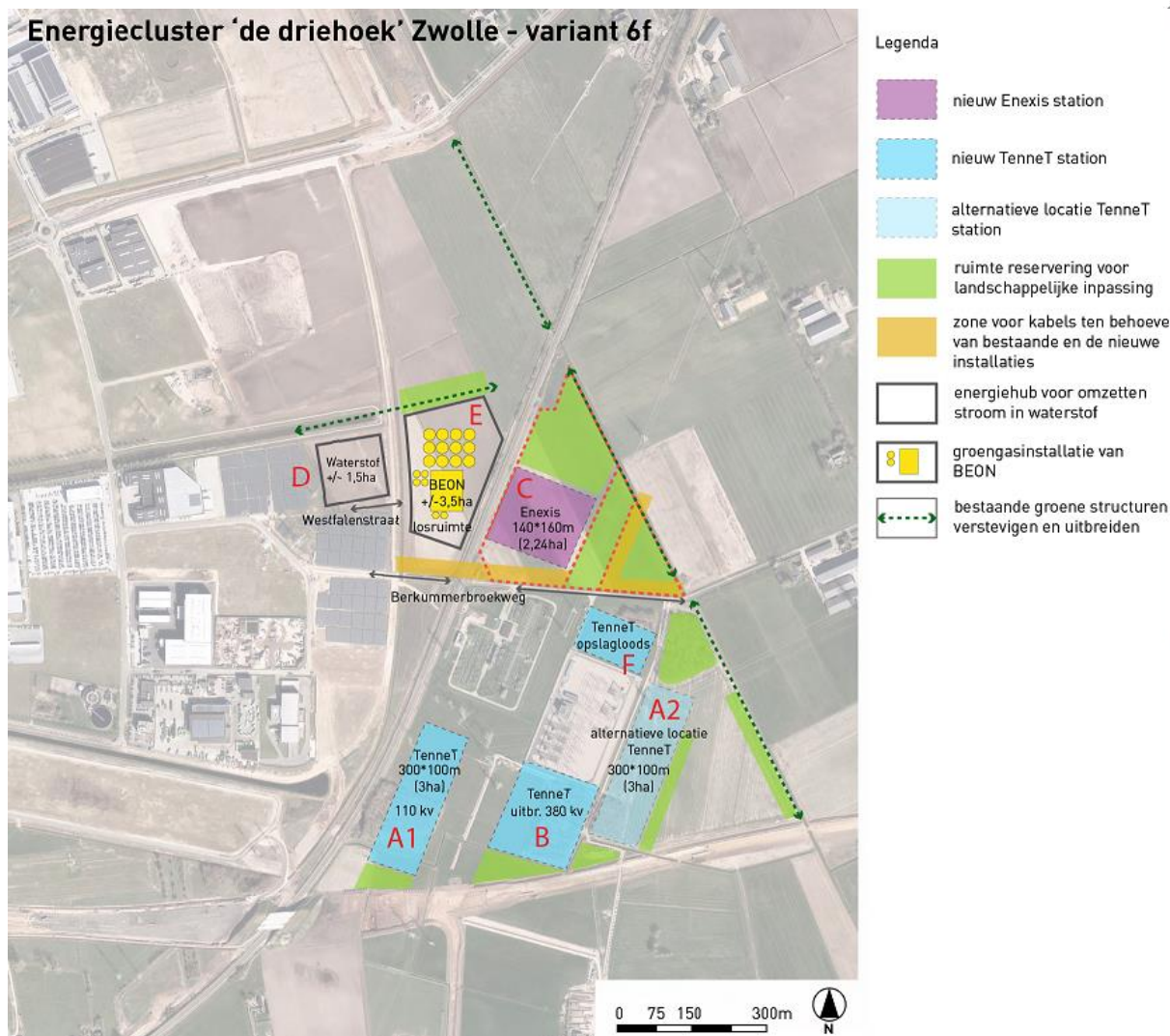
Toelichting:

De energietransitie loopt in onze regio vertraging op door beperkingen van het huidige elektriciteitsnetwerk. Mede door een lobby van de gemeente Zwolle en de provincie Overijssel heeft verzwaring van het netwerk in onze regio een hogere prioriteit gekregen bij de netbeheerders Tennet en Enexis. Daarbij richten Tennet en Enexis zich in eerste instantie op het uitbreiden van het bestaande hoogspanningstation Hessenweg. Dit station ligt nabij bedrijventerrein Hessenpoort in Zwolle, op de grens met de gemeente Dalfsen. Gelijktijdig wil de gemeente Zwolle nabij het hoogspanningsstation ruimte bieden voor een waterstoffabriek en een biogasinstallatie. Deze drie ontwikkelingen worden samengebracht in het plan 'Energiecluster Hessenpoort'. De totale investering voor deze drie plannen bedraagt grofweg een half miljard euro. Verwacht wordt dat de realisatietijd is 5 tot 10 jaar is.

Voorkeursvariant

Onder leiding van de gemeente Zwolle hebben de afgelopen maanden diverse overleggen plaatsgevonden met de betrokken overheden en de netbeheerders. Het doel was een zo optimaal mogelijke ruimtelijke indeling. Onze rol in deze overleggen heeft zich voornamelijk gericht op het creëren van voordelen en het beperken van eventuele negatieve effecten van het plan voor onze inwoners en ondernemers. Intern heeft regelmatig terugkoppeling plaatsgevonden met vakambtenaren, eenheidsmanager en de wethouder.

Uit de overleggen met betrokkenen is een voorkeursvariant ontstaan. In deze variant worden de netuitbreidingen gerealiseerd naast het bestaande hoogspanningsstation, aan de oostzijde van de spoorlijn Zwolle-Groningen. De biogasinstallatie en waterstoffabriek komen op het bestaande bedrijfsterrein Hessenpoort, aan de westzijde van de spoorlijn Zwolle-Groningen. Hieronder is deze variant weergegeven. De netwerkbedrijven geven aan dat de compactere variant nog nader wordt onderzocht. In deze variant verschuift de zuidwestelijke uitbreiding naar de noordelijke driehoek.

Beschrijving onderdelen voorkeursvariant

De uitbreidingen van Tennenet en Enexis lijken visueel op het huidige hoogspanningsstation, dit betekent dus veel kabels, installatiegebouwen en metalen stellages. De bedrijvigheid en vervoersbewegingen zijn na realisatie beperkt. Momenteel bevinden zich hier overwegend agrarische percelen en een aantal bospercelen.

Vanuit deze stations zullen in diverse richtingen ondergrondse kabelstroken worden aangelegd naar andere regionale hoogspanningstations. Deze kabelstroken hebben meestal een breedte van ongeveer 10 meter en daarboven mag niet worden gebouwd. Tennenet geeft aan dat door de gemeente Dalfsen waarschijnlijk alleen in zuidelijk richting een kabelstrook zal worden aangelegd (richting voormalige IJsselcentrale). De exacte ligging van deze nieuwe kabelstrook is nog niet bekend. De landschappelijke inpassing rondom de installaties is nog niet nader uitgewerkt maar zullen waarschijnlijk bestaan uit een robuuste groenstrook met bomen (ook ter compensatie van het kappen bestaande bos aan de zuidzijde).

De biogasinstallatie is nog niet nader uitgewerkt maar een vergelijking kan worden gemaakt met de moderne covergisters in Coevorden en Hardenberg. Hier bestaat de inrichting vooral uit grote silo's en een ontvangsthal. Dagelijks worden vele transporten van mest en restproducten verwacht en afgesproken is dat al deze transporten via de infrastructuur van Hessenpoort gaan. Momenteel is het perceel agrarisch in gebruik en ligt pal naast het huidige bedrijventerrein.

De waterstoffabriek is nog niet nader uitgewerkt maar heeft waarschijnlijk een industriële uitstraling met de nodige installaties, leidingen en opslagtanks. De verkeersbewegingen vinden plaats via de infrastructuur van Hessenpoort. Het waterstof wordt geleverd aan bedrijven, het gasnet en aan

tankstations. Momenteel is het terrein braakliggend/grasland en ligt pal naast het bestaande zonnepark.

Alle ontwikkelingen liggen in de gemeente Zwolle, met een eventuele uitwijkmogelijkheid van de uitbreiding van Tennet naar de oostzijde van het plan. In dat geval komt een deel van het nieuwe hoogspanningsstation in de gemeente Dalfsen te liggen. Op de tekening is dit het lichte blauwe vlak aan de rechterzijde. De kans is echter zeer klein dat deze uitbreiding in onze gemeente zal worden gerealiseerd vanwege diverse economische, organisatorische en ruimtelijke redenen.

Processtappen

De gemeente Zwolle geeft aan dat vanwege de grote ruimtelijke en economische impact het plan eind september wordt voorgelegd aan hun College. Kort daarna zal hun raad hierover worden geïnformeerd en zal een persbericht worden opgesteld. De bijbehorende formele ruimtelijke processtappen worden op een later moment gestart als de plannen meer concreet zijn.

De grondeigenaren en direct omwonenden worden eind september door de gemeente Zwolle op de hoogte gebracht van de plannen. Met de gemeente Dalfsen worden deze gesprekken voorbereid omdat een deel van deze mensen in onze gemeente woont.

Financiën:

Omdat alle ontwikkelingen zich afspelen in Zwolle zijn de financiële en juridische consequenties van het plan voor Dalfsen beperkt. Onze bijdrage bestaat vooral uit de ambtelijke inzet bij de gezamenlijke projectoverleggen en de interne afstemmingen. Deze inzet maakt onderdeel uit van de reguliere werkzaamheden binnen het duurzaamheidsbeleid. Voorlopig zijn extra inzet en extra middelen nog niet nodig.

Communicatie:

Inmiddels is de afstemming over het openbaar maken van de plannen en de afstemming met de omwonenden en grondeigenaren gestart. Primair ligt de verantwoordelijkheid en inspanning bij Zwolle maar Dalfsen wordt betrokken bij alle externe communicatie.

Na bekendmaking wordt rekening gehouden met eventuele persoonlijke gesprekken met bezorgde omwonenden en grondeigenaren.

Vervolg:

Na besluitvorming van het College wordt de formele reactie (brief) van de gemeente Dalfsen aangeboden aan het bestuur van de gemeente Zwolle. Gelijktijdig wordt de raadsmemo verzonden. Zoals bij de inleiding aangegeven betreft het bestuurlijk startmoment en bekendmaking van de plannen. De formele ruimtelijke procedures volgen in de komende jaren. Binnen 5 tot 10 jaar is het plan waarschijnlijk gerealiseerd.

Bijlagen:

Brief college aan gemeente Zwolle

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris
ing. S.A.D.C. van Geffen

Gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

Uw brief/kenmerk: -	Ons kenmerk: DOC/21/467358	Inlichtingen bij: T. Mosterman	Doorkiesnummer: (0529) 43 89 17
Onderwerp: Energiecluster Hessenpoort		Zaaknummer: Z/21/640408	Datum: 28 september 2021

Geacht College,

Wij hebben kennis genomen van het plan voor een Energiecluster Hessenpoort. Onderstaand vindt u onze reactie op het plan.

Wij verzoeken u rekening te houden met de volgende aandachtspunten.

- Het plan ligt op de grens met onze gemeente en is het leef- en werkgebied van diverse inwoners. Wij vragen u om tijdig en zorgvuldig te communiceren met hen. Onze leidraad 'participatie initiatiefnemers' is hiervoor goed inzetbaar.
- Het plan heeft een industrieel uiterlijk en verstoort het huidige landelijke karakter van ons mooie landschap. Een compacte inrichting met een goede landschappelijke inpassing vinden wij van groot belang. Wij hechten waarde aan de landschappelijke en ecologische waarden van de bestaande bospercelen rondom het plan en gaan er vanuit dat u deze waarden in stand zult houden.
- Biogasinstallaties hebben een negatief imago. Nog onduidelijk zijn de effecten van deze installatie op de omgeving, de stikstofproblematiek en de regionale agrarische bedrijfsvoering. Wij verzoeken u om eventuele negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen en voor zover van invloed op onze gemeente daarover tijdig met ons te communiceren.

Bestuurlijk als ambtelijk blijven wij graag betrokken. Voor vragen of opmerkingen kunt met mij contact opnemen of met de heer T. Mosterman.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris
ing. S.A.D.C. van Geffen

Raadhuisstraat 1
Postbus 35, 7720 AA Dalfsen
T (0529) 48 83 88
F (0529) 48 82 22
E gemeente@dalfsen.nl
I www.dalfsen.nl